

INFORMACJA DLA PACJENTKI PRZED ZASTOSOWANIEM HORMONALNEGO SYSTEMU DOMACICZNEGO

□ MIRENA □ KYLEENA □ YAYDESS

Systemy hormonalne to systemy terapeutyczny domaciczne w kształcie litery „T”, które po założeniu uwalniają hormon – lewonorgestrel do jamy macicy. Kształt litery „T” zapewnia dopasowanie systemu do jamy macicy. W pionowej części systemu znajduje się pojemnik z lekiem zawierający lewonorgestrel. Do pętli w dolnym końcu podstawy systemu przymocowane są dwie nitki, służące do usuwania systemu z macicy.

Systemy są stosowane w celu zapobiegania ciąży oraz w leczeniu nadmiernych krwawień miesięczkowych niewiadomego pochodzenia, mięśniaków macicy, endometriozy (wyłącznie na zalecenie lekarza).

1. Skuteczność systemów hormonalnych.

Systemy hormonalne oferują wysoką niezawodność antykoncepcji: pierwszoroczny odsetek niepowodzeń wynosi 0,2%, zaś skumulowany odsetek niepowodzeń w okresie 5 lat wynosi 0,7%. Taki poziom skuteczności antykoncepcji porównywalny jest ze skutecznością sterylizacji kobiety. Stosowanie systemu nie wpływa na płodność w przyszłości, a jego usunięcie przywraca normalną płodność kobiety. Powrót płodności jest natychmiastowy, dlatego usuwając system w środku cyklu należy liczyć się z możliwością ciąży w efekcie stosunku w poprzedzającym tygodniu, chyba że po usunięciu założy się od razu nowy system.

Częstość ciąż pozamacicznych wśród kobiet stosujących system hormonalny wynosi 0,1% na rok podczas gdy u kobiet niestosujących antykoncepcji wynosi 0,3% - 0,5% na rok. Jeżeli jednak dojdzie do ciąży pomimo obecności systemu, ryzyko ciąży pozamacicznej jest zwiększone.

2. Przygotowanie do zabiegu.

- **Przed założeniem systemu hormonalnego należy wykonać badanie cytologiczne (maksimum 6 miesięcy przed zabiegiem)**
- **przed zabiegiem lekarz wykona USG i oceni położenie macicy oraz wykluczy patologie macicy i/lub jajników.**

Systemy hormonalne zakłada się najczęściej w ciągu 7 dni od wystąpienia krwawienia miesięczkowego. Jeżeli lekarz zdecyduje inaczej system można założyć w dowolnym dniu cyklu miesięcznego. Po porodzie system może zostać założony tylko wówczas, gdy macica powróci do swoich normalnych rozmiarów po porodzie i nie wcześniej niż po upływie 6 tygodni od porodu. Systemy powinien być zakładany tylko przez lekarza na okres od 3- 5 lat w zależności od rodzaju systemu (Yaydess- 3 lata, Kyleena i Mirena -5 lat)

3. Przeciwwskazania do założenia Systemu hormonalnego

- uczulenie na lewonorgestrel lub którykolwiek z pozostałych składników tego leku,

- ciąża lub podejrzenie ciąży,
- nowotwory, których wzrost uzależniony jest od działania progesteronu, np. rak piersi,
- istniejące lub nawracające stany zapalne narządów miednicy mniejszej (zakażenia żeńskich narządów rozrodczych),
- zapalenie szyjki macicy,
- zakażenia dolnego odcinka dróg rodnych,
- poporodowe zapalenie błony śluzowej macicy,
- zakażenia macicy po poronieniu w ciągu ostatnich 3 miesięcy,
- stany, które sprzyjają rozwojowi zakażenia,
- nieprawidłowe komórki nabłonka szyjki macicy,
- rak lub podejrzenie raka szyjki lub trzonu macicy,
- niewyjaśnione nieprawidłowe krwawienia z dróg rodnych,
- nieprawidłowości w szyjce lub jamie macicy, łącznie z włókniakomięśniakami, jeśli zniekształcają jamę macicy,
- czynne choroby wątroby lub nowotwór wątroby,

4. Sposób zakładania systemu hormonalnego

Po przeprowadzeniu badania ginekologicznego, w pochwie umieszcza się wziernik i przemywa szyjkę macicy roztworem antyseptycznym. Następnie, po uchwyceniu szyjki kulociągami, system domaciczny umieszcza się w macicy za pomocą cienkiej, elastycznej plastikowej rurki (aplikatora). Jeśli istnieje taka potrzeba, przed zakładaniem systemu można miejscowo znieczulić szyjkę macicy. Po założeniu systemu przycina się odpowiednio nitki.

5. Ewentualne powikłania i postępowanie w przypadku ich wystąpienia.

Występują głównie w czasie pierwszych miesięcy od założenia systemu.

Bardzo często: nieprawidłowe krwawienia z pochwy lub macicy (takie jak plamienia, skąpe krwawienie lub jego brak) oraz łagodne torbiele jajników.

Często: nastroje depresyjne, nerwowość, zmniejszone libido, ból głowy, ból w podbrzuszu, nudności, trądzik, ból pleców, ból w obrębie miednicy, bolesne miesiączkowanie, upławy, zapalenie sromu i pochwy, tkliwość i ból piersi, wypadnięcie systemu (także bez wiedzy pacjentki), zwiększenie masy ciała.

Niezbyt często: pogorszenie nastroju, migrena, wzdęcia, łysienie, hirsutyzm, świąd, wyprysk, zapalenie miednicy mniejszej, obrzęk.

Rzadko: wysypka, pokrzywka, perforacja macicy (szczególnie w przypadku założeń poporodowych, u kobiet karmiących piersią oraz u pacjentek z trwale tyłopochyloną macicą).

U 12% pacjentek obserwowano łagodne torbiele jajników, które czasem mogą powodować ból w obrębie miednicy mniejszej lub ból w czasie stosunku.

Zakładanie, usuwanie, wypadnięcie lub przemieszczenie systemu może wywołać krwawienie z dróg rodnych i ból. Zabieg może wywołać omdlenie lub napad padaczkowy u chorych na padaczkę. System hormonalny działa zaraz po założeniu i można współżyć po ustąpieniu krwawienia.

W sytuacji wystąpienia działań niepożądanych należy bezzwłocznie umówić się na wizytę do lekarza.

ZGODA NA ZAŁOŻENIE HORMONALNEGO SYSTEMU DOMACICZNEGO

MIRENA KYLEENA YAYDESS

Z pacjentką przeprowadzono rozmowę, podczas której w sposób zrozumiały przedstawiłam celowość przeprowadzenia zabiegu, jego przewidywany przebieg i możliwe do wystąpienia powikłania. Pacjentkę zakwalifikowano do zabiegu.

.....

Pieczętka i podpis lekarza

Po rozmowie z lekarzem, podczas której mogłam zadawać pytania i otrzymałam wyczerpujące odpowiedzi, po zapoznaniu się z rodzajem zabiegu, licząc się z możliwością wystąpienia powikłań oraz śródoperacyjną zmianą postępowania dyktowaną wskazaniami medycznymi, wyrażam zgodę hormonalnego systemu domacicznego

- Mirena
- Kyleena
- Yaydess

.....

Imię i Nazwisko pacjenta

.....

Data i podpis pacjenta